

Stenungsunds
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2020

Nösnergymnasiet

Enhet 1

Typ av dokument Handlingsplan	Beslutat av Rektor Pär Holmertz	Beslutsdatum 2020-02-06	Version 1
Dokumentägare Rektor Pär Holmertz Nösnergymnasiet, enhet 1	Giltighetstid 2020	Beretts av Enhetens arbetslag och elevhälsopersonal	

Innehållsförteckning

1. Vad säger lagen?	3
2. Syfte med plan mot diskriminering och kränkande behandling	4
3. Målet med plan mot diskriminering och kränkande behandling	4
4. Definitioner	4
5. Skolans skyldigheter vid upplevd diskriminering och kränkande behandling	5
6. Ansvarsfördelning och rutiner	5
7. Information om plan	6
8. Rutiner vid upptäckt av diskriminering och kränkande behandling	7
9. Resultat av utvärdering och kartläggning	8
10. Analys av kartläggningen	10
11. Fokusområde och aktiviteter 2020	12
Bilaga 1- Kontaktuppgifter	17
Bilaga 2- Ordningsregler	18

1. Vad säger lagen?

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Bestämmelser kring diskriminering och trakasserier regleras i *Diskrimineringslagen (2008:567)*. Regler kring hur en skola skall arbeta med åtgärder mot kränkande behandling finns i *Skollagen (2010:800)*. I *Arbetsmiljölagen (1977:1160)* beskrivs hur arbetsplatser ska förebygga ohälsa och uppnå en god arbetsmiljö.

Diskrimineringslag 2008:567

Diskrimineringslagen reglerar arbetsgivarens skyldigheter kring diskriminering och trakasserier. Det råder ett diskrimineringsförbud som beskrivs i andra kapitlet § 1 och § 5. Om arbetsgivaren får kännedom om att en elev eller arbetstagare i samband med verksamheten utsatts för diskriminering är arbetsgivaren skyldig att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier.

I det tredje kapitlet beskrivs hur arbetsgivaren aktivt skall vidta åtgärder för att förebygga och främja att diskriminering förekommer utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Arbetsgivaren skall bland annat undersöka och kartlägga om det finns risker för diskriminering i verksamheten och sätta in åtgärder för dessa. Skolan skall också årligen dokumentera arbetet kring vilka aktiva åtgärder som sätts in.

Skollag 2010:800

I sjätte kapitlet i Skollagen regleras hur skolor skall arbeta med åtgärder mot kränkande behandling. Syftet med lagen är att motverka kränkande behandling av barn och elever.

I lagen beskrivs vilket ansvar huvudmannen har för att se till att kränkningar inte förekommer. Huvudmannen ansvarar exempelvis för att se till att personalen på skolan fullgör de skyldigheter som står i lagen. Huvudmannen skall också se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, samt se till att det varje år upprättas en plan för detta.

I § 10 står det att all personal på skolan som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektor. Rektor skall i sin tur anmäla detta till huvudmannen som sedan skyndsamt skall utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta åtgärder för att det inte skall ske igen.

Arbetsmiljöreregler (AML 1977:1160 och AFS 1993:17)

I arbetsmiljölagen står att alla parter ska samverka för en god arbetsmiljö och det innebär att alla på en arbetsplats och på en skola har ansvar för att skapa en god arbetsmiljö. I föreskrifter om arbetsmiljön står att arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs. Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Vi har här samlat en beskrivning av hur vi arbetar med insatser och rutiner mot kränkande behandling och diskriminering i en gemensam plan

2. Syfte med plan mot diskriminering och kränkande behandling

Alla elever och all personal på enhet 1 skall trivas, känna sig trygga och respekterade för den man är. Detta gäller oavsett kön, ålder, funktionsvariationer, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling beskriver hur vi på enheten skall arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med planen är att ge stöd till personal att förebygga, upptäcka, utreda och motarbeta alla former av kränkande behandling och diskriminering. Syftet är också att synliggöra skolans demokratiska och inkluderande uppdrag, hur arbetet bedrivs och vilka rutiner som finns.

3. Målet med plan mot diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering och kränkande behandling ska aktivt motverkas och accepteras inte på skolan. Arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering är en naturlig och central del i verksamheten. Skolans ansvar omfattar händelser som sker i skolans lokaler och på nätet. Medarbetarna på skolan har ett gemensamt ansvar att uppmärksamma och skyndsamt rapportera fall av diskriminering och kränkande behandling till skolledning och elevhälsa enligt gällande rutin.

Målet med planen är också systematiskt utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet genom att kartlägga, analysera och göra insatser kring det som sker.

4. Definitioner

Kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck, kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera personer samt vara förekommande både vid enstaka tillfällen eller vara systematiskt återkommande. Kränkande behandling innebär att en elevs värdighet kränks.

Om kränkningar har samband med någon av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna kallas de **trakasserier**.

Diskriminering betyder att en elev missgynnas genom att bli sämre behandlad än någon annan och att det har samband med någon av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna.

(Skolverkets allmänna råd "Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda")

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Du kan läsa mer om diskriminering på Diskrimineringsombudsmannens (DO) hemsida:

<http://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>

5. Skolans skyldigheter vid upplevd diskriminering & kränkande behandling

Skolan ska utreda omständigheterna kring den upplevda kränkningen eller diskrimineringen. Därefter ska åtgärder vidtas utifrån gällande rutin. Skolan ska också förhindra att det som inträffat upprepas.

6. Ansvarsfördelning och rutiner

Gymnasiechef

- Ser till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter samt att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Rektor

- Ser till att verksamheten har en plan mot kränkande behandling och diskriminering, vilken upprättats tillsammans med personal och elever. Planen skall utvärderas och revideras årligen.
- Ser till att utredning görs och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att någon utsatts för diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Ser till att utredningen samt de åtgärder som vidtagits dokumenteras. Dokumentationen läggs i elev eller personalakten efter avslutat arbete.

All personal och alla elever

- Har ansvar för att följa verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Har skyldighet att reagera och agera mot trakasserier och annan kränkande behandling som kommer till deras kännedom.
- Arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låta skolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet. Detta genom att ta vara på situationer som uppstår i vardagen, exempelvis genom att hantera och lösa konflikter.
- Följer verksamhetens ordningsregler.
- Kontaktar rektor och personal i EHT när de upplever, ser eller hör kränkningar eller diskriminerande behandling.
- Har oavsett rätt att bli tagna på allvar och få stöd och hjälp när de känner sig kränkta eller diskriminerade.
- Är delaktiga i upprättandet av plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rutiner

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas årligen av personal och elever och i december-januari upprättas en ny plan. Utvärdering sker fortlöpande på APT, mentorstid, elevråd och skyddsronnd och via enkäter. Rektor tar beslut om att upprätta en ny plan.

Ansvarig: Rektor

- All *organisering och planering* av utbildningen som till exempel antagning, schemaläggning, klassindelning och lokalutnyttjande görs med hänsyn till att inte någon skall diskrimineras utifrån diskrimineringsgrunderna. Varje ny förändring eller beslut skall alltid granskas utifrån lagens krav.

Ansvarig rektor, skolplanerare

- Vid varje *APT* skall det finnas en stående punkt som tar upp frågor kring diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att då stämma av hur arbetet fortlöper och om det finns aktuella frågor att lyfta till diskussion. Arbetet dokumenteras i protokoll från mötet.

Ansvarig: Rektor

- *Undervisningen* skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde. Varje lärare skall i sin planering av undervisningsformer och vid genomförande av undervisningen vara uppmärksam på att motverka kränkning och diskriminering.
Ansvarig: Lärare
- *På mentorstid* i nära anslutning elevråd ges eleverna möjlighet att lyfta frågor om trivsel och trygghet och vid behov genom elevrådsrepresentanter föra frågor vidare till elevråd eller direkt till rektor
Ansvarig: Mentor
- *Elevråd:* På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt om trygghet och trivsel och som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Den dokumenteras i elevrådsprotokollet.
Ansvarig: Rektor
- *Elevskyddsombud:* Elevrådet utser elevskyddsombud. Elevskyddsombudet deltar i arbetet med att utvärdera och upprätta skolans handlingsplan mot kränkande behandling samt i skolans fortlöpande arbete med att motverka diskriminering.
Ansvarig: Rektor

7. Information om plan

För att säkerställa att alla får information om planen så arbetar vi enligt följande:

Var finns planen?

Planen finns på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning.

Ansvarig: Rektor

Information till personal

När: Personal får information om planens innehåll vid APT. Ny personal får information i samband med introduktion på arbetsplatsen.

Ansvarig: Rektor

Information till elever.

När: Samtliga elever i årskurs ett får information om planen genom att kurator och rektor kommer ut och går igenom planen på mentorstid i början av läsåret. Övriga elever går igenom planen tillsammans med mentor på mentorstid. Planen finns också på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning. Mentor ansvarar för att informera nya elever om planen.

Ansvarig: Rektor, kurator, mentor.

Information till vårdnadshavare

När: Vårdnadshavare informeras om planen vid det årliga föräldramötet för elever i årskurs ett. Den finns också på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning.

Ansvarig: Rektor, kurator.

8. Rutiner vid upptäckt av diskriminering och kränkande behandling

En elev som känner sig diskriminerad eller kränkt, eller som har bevittnat diskriminering eller kränkning, ska omedelbart informera personal på skolan. När personal fått kännedom om att det förekommit kränkande eller diskriminerande behandling skall skolan omedelbart agera. Den personal som får kännedom om kränkningen skall omgående informera rektor som i sin tur anmäler detta till huvudmannen. Nedan följer en beskrivning av hur vi arbetar på skolenhet 1 på Nösnäsgymnasiet. Varje punkt följs av en tydlig ansvarsfördelning.

När en kränkning eller diskriminerande handling har uppdagats inleds omedelbart en utredning. När det handlar om kränkning elev till elev ansvarar kurator för utredningen. Vid kränkning och eller diskriminering mellan personal – elev är det rektor som ansvarar för utredningen.

Utredningen skall belysa olika perspektiv och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat handlingen. De åtgärder som vidtas skall dokumenteras, följas upp och utvärderas. Vårdnadshavare ska underrättas snarast i de fall där eleven inte är myndig. Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig diskrimineringen eller kränkningen är och om anmälan till polis eller socialtjänst ska göras.

Uppföljning utförs skyndsamt och därefter vid ytterligare tillfällen vid behov.

I vissa fall kan det vara nödvändigt med en gruppinriktad handlingsplan, snarare än en individuell. Detta kan exempelvis vara aktuellt när en personal uppmärksammat att det finns ett ogynnsamt klimat i en grupp. Skolan arbetar då på gruppnivå istället för individnivå. Det är rektor som tar beslut om sådana åtgärder.

Rutin	Ansvarig
1. Upptäckt av kränkning	Personal som får information av elev
2. Anmälan i Skalman och till rektor	Personal som får information av elev
3. Information till vårdnadshavare och övriga parter	Rektor, kurator eller mentor
4. Utredning (Dokumentation i Skalman och PMO).	Kurator (elev-elev), rektor (personal-elev)
5. Samtal med berörda parter	Rektor och kurator
6. Ev. disciplinära påföljder	Rektor
7. Ev. anmälan till socialtjänst och/eller polis	Rektor och kurator
8. Uppföljning	Rektor och kurator eller mentor

9. Resultat av utvärdering och kartläggning

7. Grundläggande värden i undervisningen/lärandet		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 7,1 (6,4)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
I min skola pratar vi om mänskliga rättigheter	7,7 (7,1)	41% (35%)	34% (40%)	* (12%)	* (6%)	13% (7%)
I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen	7,2 (6,0)	42% (24%)	28% (36%)	7% (19%)	10% (11%)	13% (10%)
I min skola får jag öva på att göra etiska ställningstaganden	6,1 (6,1)	16% (14%)	29% (37%)	13% (17%)	7% (5%)	35% (27%)

Vi ligger bättre till jämfört med andra skolor i riket och har pratat om grundläggande värden i alla klasser och under hela läsåret men med tyngdpunkt i åk 1. I arbetslaget pratar vi ofta om grundläggande värden och hur vi kan arbeta med våra elever kring detta. Värdena på om vi pratar om jämställdhet mellan könen och mänskliga rättigheter har ökat sedan senaste mätningen.

I de flesta ämnena diskuterar vi de mänskliga rättigheterna (sh, re, en). Allt vi gör har att göra med mänskliga rättigheter, även om vi inte använder just det begreppet. Att prata om att respektera varandra, allas lika värde och att man får tro på vad man vill, är något som vi ofta behandlar, men som eleverna inte kopplar till mänskliga rättigheter eller jämställdhet.

På språkintröduktion arbetar vi mycket med jämställdhet mellan könen men vi tror inte att alla våra elever deltog i enkäten pga den låga språkliga nivån. I SO övas eleverna att göra etiska ställningstaganden.

Värdet (7,1) är högre än riket och hela gymnasiet. Vi har även ökat värdet sedan föregående mätning. Vi har högre värde än riket när det gäller både pojkar och flickor. På enheten har flickor högre värde än pojkar. Anmärkningsvärt är att ca. 55 % av eleverna *vet inte*/tycker att det stämmer *ganska dåligt* att de övar i att göra etiska ställningstagande. Det hade varit önskvärt att eleverna fick öva mer på detta. Vi har mer än 1/3 som svara *vet ej* på frågan.

8. Grundläggande värden på skolan		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 7,4 (7,4)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
Mina lärare ger killar och tjejer samma förutsättningar	8,4 (7,9)	52% (50%)	25% (31%)	* (7%)	* (4%)	16% (7%)
I min skola respekterar vi varandras olikheter	6,9 (7,1)	32% (32%)	35% (48%)	15% (11%)	6% (4%)	12% (5%)
I min skola respekterar elever och lärare varandra	7,0 (7,0)	29% (29%)	47% (51%)	12% (11%)	* (4%)	* (4%)

Inom detta område ligger Nösängsgymnasiet på samma nivå som andra skolor som deltagit i undersökningen. enligt kartläggningen ger lärarna tjejer och killar samma förutsättningar i hög utsträckning. Det är önskvärt att få ett högre resultat på att respektera varandras olikheter. Vi upplever ifrån lärarhåll att vi har problem inom dessa områden.

Värt att notera är att det på Elprogrammet saknas tjejer på utbildningen. Under mentorstiden arbetar vi med grundläggande värden, bl.a. genom att arbeta med mindset och hur man lär av sina misstag. Vi har enskilda samtal med elever när behov finns.

I den dagliga undervisningen på språkintröduktion arbetar vi med mänskliga rättigheter, jämlikhet mellan könen, allas lika värde och respekt för varandra. Eleverna har t.ex. sett en film på temat jämställdhet och att respektera varandras olikheter. Efter filmen arbetade vi vidare med frågan.

Värdet på enheten har sjunkit sedan senaste mätningen, men vi ligger på samma värden som riket (7,4). Medelvärdet har sjunkit i frågan *I min skola respekterar vi varandras olikheter*.

10. Ordningsregler		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 6,3 (5,9)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns	5,9 (5,9)	19% (13%)	33% (50%)	21% (22%)	8% (6%)	19% (9%)
I min skola är vi elever med och bestämmer vilka ordningsregler vi ska ha	5,0 (4,9)	13% (12%)	35% (32%)	9% (25%)	21% (16%)	22% (15%)
Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs	7,7 (7,0)	37% (27%)	46% (49%)	* (12%)	* (3%)	11% (9%)

Inom detta område ligger Nösnesgymnasiet lite bättre till än andra skolor som deltagit i undersökningen. Kartläggningen visar att många elever upplever att lärarna ser till att ordningsreglerna följs men 30% av eleverna tycker att det stämmer ganska dåligt eller inte alls att de själva fått vara med och bestämma vilka ordningsregler som ska gälla. Enkätresultatet ser bra ut, men så är det inte i verkligheten. Eleverna har svårt att följa ordningsregler.

Vi har utformat gemensamma ordningsregler/förhållningsregler för programmet. Vi har mobilförbud och fasta platser för åk 1. Vi arbetar även aktivt för att eleverna ska ha med rätt material till lektionerna. Många elever följer inte våra ordningsregler. Vi lärare jobbar aktivt för att dessa ska följas och lägger ner mycket tid på det.

Företag som vi haft inne på besök har pratat om vikten av att följa ordningsregler, och vilka egenskaper som är attraktiva på arbetsmarknaden.

På språkintröduktion har eleverna varit delaktiga att ta fram ordningsregler i klassrummet. Vi utgick ifrån skolans ordningsregler.

Värdet på enheten (6,3) är bättre än riket och gymnasiet i övrigt. Vi har ökat i värde sedan föregående mätning.

12. Trygghet		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 8,4 (8,2)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
I min skola finns det elever som jag är rädd för (-)	7,9 (8,2)	9% (6%)	8% (10%)	14% (16%)	59% (64%)	10% (5%)
I min skola finns det personal som jag är rädd för (-)	8,8 (8,4)	* (5%)	* (9%)	7% (16%)	72% (67%)	11% (4%)
Jag känner mig trygg i skolan	8,5 (8,1)	58% (53%)	29% (35%)	* (6%)	* (3%)	7% (3%)

Även här ligger Nösnesgymnasiet bra till. Intressant att notera är också att detta område har förbättrats något sedan senaste mätningen. Kartläggningen visar att vi når högt inom området. De flesta elever känner sig trygga. 9% känner sig rädda för andra elever och det är alltför många. Vi har skapat ordningsreglerna för att hjälpa till att ge trygghet för våra elever. Enligt enkäten känner sig många elever trygga i skolan.

På introduktionsprogrammet arbetar vi medvetet med relationsskapande arbetssätt, ledarskap i klassrummet, struktur och rutiner, för att skapa trygghet.

Det är samma upplevelse av trygghet på hela skolan (8,4). Vi har ökat med 0,4 sedan förra gången. Flickorna upplever en större trygghet än pojkarna. 9 % av eleverna säger dock att de är rädda för andra elever, vilket är oroväckande.

13. Förhindra kränkningar		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 7,3 (7,2)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling	7,5 (7,1)	35% (29%)	29% (38%)	* (11%)	* (4%)	24% (18%)
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt	6,9 (7,2)	28% (32%)	32% (33%)	10% (11%)	6% (5%)	24% (19%)
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev	7,5 (7,4)	45% (41%)	27% (38%)	5% (10%)	9% (5%)	14% (7%)

Intressant att notera är att detta område har förbättrats något sedan senaste mätningen. Dock har värdet sjunkit på att personal reagerar mindre på kränkningar. Tjejer uttrycker i högre grad än killar att skolan arbetar för att förhindra kränkningar. Eleverna bör veta vem de ska prata med (14% vet ej, 9% stämmer inte alls, stämmer ganska dåligt 5%). De vuxna reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt (10% stämmer ganska dåligt, 6% stämmer inte alls)

Vid varje läsårsstart informeras eleverna om PMDOKB.

Vad är en kränkning? Vad gör man om man ser en kränkning? Vem ska man vända sig till? Arbetet hänger ihop med skolans ordningsregler. Vi arbetar med att förhindra kränkningar kontinuerligt på mentorstiden och i det dagliga arbetet.

Värdet är 7,3, vilket är en ökning sedan föregående mätning. Vi ligger högre än riket, dock lägre än övriga gymnasiet. Medelvärdet på frågan *De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt* har sjunkit sedan förra mätningen.

10. Analys av kartläggningen

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet

I och med att vi kontinuerligt pratar om detta i arbetslaget så är det en aktuell fråga som når undervisningen. Vi har haft flera händelser under den gångna terminen som gjort att vi behövt arbeta aktivt med att lyfta detta i klasserna. Det har gett effekt och vi märker skillnad i hur eleverna betar sig under lektionerna. Vi tror att siffrorna på om eleverna får öva på att ta etiska ställningstaganden är låga på grund av att eleverna inte förstått frågan. 35% har svarat "vet ej".

Vi har lagt ned en hel del arbete på grund av de kränkingsanmälningar vi har haft. Vi har arbetat med mänskliga rättigheter och genus vilket givit önskat resultat. I engelskan, t ex, har vi arbetat med att skriva protestbrev genom Amnesty.

Vi tänker att det är många elever som inte förstår frågan, då 1/3-del svarar *vet ej*. Vid skolstart presenteras PMDKB för alla IM-klasser och elever samt de sju diskrimineringsgrunderna av kurator och rektor. I SYV-arbetet lyfts jämställdhet i informationen till IM-eleverna inför deras gymnasieval. Skolsköterskan lyfter personliga frågor kring bl.a. jämställdhet i hälsosamtalen.

Grundläggande värden på skolan

Enkäten visar ett lågt värde när det gäller att respektera varandras olikheter. Även vi ser detta. Elever med diagnoser har varit utsatta och vi har fått arbeta mycket med hur man bemöter andra. Utifrån kartläggningen kan vi se att vi behöver fortsätta arbeta med detta. Möjligen är resultatet lägre när det gäller respekt och olikheter eftersom det mäter elevers respekt gentemot varandra och gentemot lärare.

Många elever anser att lärare ger pojkar och flickor samma förutsättningar. Dock är andelen pojkar betydligt större. "Vet ej" - är generellt ett vanligt svar, kan det bero på att eleverna har svårt att förstå begrepp i frågeställningarna. Vi har en väldigt liten andel tjejer på programmet, vilket kan ha påverkat resultatet, troligtvis positivt.

Efterarbetet av en filmvisning på temat jämställdhet gav goda resultat och kom i precis rätt tid då vi arbetade med detta under mentorstiden.

En förklaring till siffrorna kring frågan *I min skola respekteras vi varandras olikheter*, kan vara att det kan finnas en del etiska konflikter, vilket en del elever har lyft på enhetens Elevråd. Vi tror att det även kan vara en del konflikter under ytan.

Ordningsregler

De sista två åren har vi haft en hel del problem med ordningsregler. Vi lärare och elever har inte samma uppfattning angående ordningsregler. Vi har många elever som struntar i överenskomna ordningsregler. Som vi reflekterat över tidigare så är det en otydlighet gällande ordningsregler som gäller. Det är positivt att eleverna i högre grad än förut upplever att lärarna ser till att ordningsreglerna följs. Det är dock intressant att få elever upplever att de fått vara med och bestämma ordningsreglerna. Vi är själva osäkra på när och hur ordningsreglerna bestämdes samt när de utvärderas och omarbetas. Eleverna är duktiga att följa ordningsregler på APL och de lyssnar när företagen säger vad som är viktigt.

Eleverna behöver göras delaktiga i arbetet med att ta fram ordningsregler så att de känner att det är de själva som har bestämt hur vi ska ha det tillsammans.

Elever som är representerade i Elevrådet vet inte vilka ordningsregler som finns. De vet inte heller om att Katarina och Clara har varit ute i klasserna och presenterat PMDKB, vilket är anmärkningsvärt. Förr hade vi tavlor med ordningsreglerna i varje klassrum. Idag är de inte synliggjorda på samma sätt. Vi behöver presentera PMDKB på ett bättre sätt för klasserna.

Trygghet

Ordningsreglerna hjälper till att skapa trygghet för våra elever, de vet vad som gäller och samma regler gäller under alla lektioner. Vi hade flera elever som kände sig otrygga men efter ett års arbete med tydliga ramar och struktur så känner sig dessa elever trygga i skolan. Att 17 elever är rädda för någon annan elev är oacceptabelt.

Det är intressant att det är 11% som inte vet om de är rädda för personal eller inte! Det är svårt att veta hur man ska tolka det, men kanske betyder det att de inte vet om det betyder att vara rädd fysiskt, rädd för att inte få betyg eller rädd för att utsättas verbalt. Det är väldigt få som svarat att de är rädda för personal – som tur är! Vi tänker att tryggheten ökar med goda relationer, och att vi arbetar aktivt med goda relationer tror vi bidrar till högt medelvärde på denna fråga.

Vi upplever att det på fredagar under förra terminen har varit svårt för elever att få tag på skolsyster och ibland övrig personal när det har behövts. Detta kan skapa en otrygghet för elever på skolan när stödet inte alltid finns för dem. I klassrummet bör det finnas kontaktuppgifter och tider till kurator och sjuksyster. Mentors schema bör sitta på utsidan på arbetsrummets dörr.

Förhindra kränkningar

Vi har gjort fler skalman-anmälningar än förut och vi upplever att dessa har resulterat i konsekvenser (men vi kanske borde gjort ännu fler). Vi funderar på om vi lärare också har höjt nivån för vad vi uppfattar som kränkningar? Vi upplever att språkbruket som eleverna använder har blivit hårdare de senaste åren och det kan därför vara svårt att veta var gränsen bör gå. Det är intressant och allvarligt att 25% inte vet om vi arbetar aktivt för att förhindra kränkande behandling. Men det är positivt att närmare 70% tycker att vi arbetar aktivt för detta. Vi pratar om detta med eleverna och elevhälsan höll i början av läsåret ett fördrag mot kränkande behandling för eleverna.

Vårt relationskapande arbetssätt och närhet till eleverna (mentor undervisar många lektioner i klassen) skapar goda förutsättningar för arbetet med att förhindra kränkningar. Även arbetet med ordningsregler och trygghetsarbetet kan förhindra kränkningar.

Vet ej är oroande högt. Vi har jobbat väldigt mycket med frågan på lärling. Vi tänker att en del av de eleverna som har kryssat i vet ej, vet inte vad en kränkning är. Då ser man ej heller våra insatser

11. Fokusområde och aktiviteter 2020

Arbetslag: EE

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet samt Förhindra kränkningar

Mentorstid - Mentorerna planerar och genomför aktiviteter, t.ex. mindset kring grundläggande värden. Gäller i alla klasser och under hela läsåret men med tyngdpunkt i åk 1.

Grundläggande värden på skolan

Klassdagar – Vid läsårsstart anordnar vi en heldag med aktiviteter. Syftet med dagen är att elever och mentorer ska lära känna- och respektera varandra, bygga goda relationer och stärka gemenskapen. Mentorerna ansvarar för att planera och genomföra dagen.

Programdag – Under höstterminen anordnar vi en dag med aktiviteter för alla tre årskurserna. Syftet med dagen är att eleverna ska lära känna varandra över årskurserna, respektera varandra, bygga goda relationer och stärka gemenskapen samt introducera nya ettor. Arbetslaget ansvarar för att planera och genomföra dagen.

Studiebesök – Arbetslaget planerar och bokar in aktuella studiebesök/företagsbesök. Syftet med studiebesöken/företagsbesöken är att eleverna ska få insikt i hur arbetsmarknaden ser ut och fungerar både gällande arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsbara egenskaper.

Ordningsregler/förhållningsregler

- Mobilförbud – Vi har mobilförbud under lektionstid. Detta för att hjälpa eleverna att hålla fokus på rätt saker och för att inte störa undervisningen. Detta gäller alla årskurser och det är undervisande lärare som ansvarar för att förbudet hålls.
- Gemensamma förhållningsregler på programmet – Vi har förhållningsregler för att få ökad studiero och i vissa fall är det en säkerhetsfråga.
- Mat och dryckesförbud under lektionerna. Undantag vid speciella tillfällen, tex prov.
- Inga elever i klassrummen under rasterna.
- Eleverna ska ha med sig rätt material till rätt lektion.
- Elever och lärare ska hålla tider.
- Företag på besök – Vi bjuder, fortlöpande under utbildningen, in näringslivet som pratar om vikten av att följa regler och förhållningssätt. Arbetslaget ansvarar för detta.

Trygghet

Fasta platser för åk 1- Mentor för åk 1 gör placeringsscheman i klassrummen. Placeringen ändras löpande av mentorerna. Syftet med den fasta placeringen är att visa att man skall kunna arbeta tillsammans med alla och det skapar en trygghetskänsla. Ingen skall behöva känna sig utanför.

Tydlighet och struktur på lektionerna - Gemensam struktur när vi startar igång lektionerna. Syftet är att eleverna ska få en struktur att följa, att det ska finnas en igenkänningsfaktor och därmed få lättare att fokusera på rätt saker. Alla undervisande lärare ansvarar för att detta görs.

Gemensam plattform för kommunikation (Its) – För att skapa en trygghet hos eleverna. All information finns att hämta i en gemensam struktur. Undervisande lärare ansvarar för att material läggs ut på its och att vi kommunicerar med eleverna via denna portal.

Arbetslag VO

Vi har läst igenom kapitel 9 & 11 i PMDOKB och konstaterat att alla de analyserade punkterna kan arbetas vidare med om vi bara följer den plan som redan finns. Vi behöver arbeta med de olika punkterna på enhetstid och arbetslagstid utifrån en **tydlig** agenda. Dela upp personalen utifrån områden som man kanske brinner lite extra för. Tex ordningsreglerna bör vara tydliga och samma över hela skolan eftersom eleverna rör sig mellan enheterna.

Det är viktigt att alla enheter/arbetslag/utvecklingsgrupper kan ta del av varandras goda exempel!

Arbetslag Bygg

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet

För att närma oss värdet 10 i indexskalan ska mentorerna ägna mentorstid åt arbetsmaterial där eleverna får fördjupa sig i frågor som rör likabehandling, jämställdhet och andra viktiga frågor som livet handlar om och som rör elevernas förmåga att bli att bli goda världsmedborgare.

Grundläggande värden på skolan

Se ovan.

Ordningsregler

Arbetslaget tar fram affischer över byggprogrammets ordningsregler och sätter upp i allmänna utrymmen. Ex klassrum, matsal och omklädningsrum. För att öka elevernas förståelse för sitt eget ansvar ska mentorerna

Trygghet

Arbetslaget ska öka kommunikationen med aktörer utanför skolan som t.ex. samarbete med föreningar, klubbar och myndigheter för att hjälpa upp situationer som uppkommer.

Förhindra kränkningar

Arbetslagen tar fram en plan för hur mentorstiden kan användas för ett planerat och strukturerat arbete kring t.ex. trygghet, hälsa och likabehandling.

Tydligheten runt vem eller hur det ska arbetas med händelser som redan har inträffat behöver ökas. (Ex. efter rapporter i Skalman)

Prioritera mentorstid till elevsamtal om frånvaro.

Följ upp varje elevs frånvaro en ggr/månad. Särskilt observera elever med hög eller oroande frånvaro och följ skolans rutin för arbete kring ökad närvaro.

Våga ställa frågan om hur eleven mår och vara beredd på att handla efter det svar som kan komma.

Arbetslag Lärning

Aktivitet	När	Vem	Varför (Diskriminering och kränkande behandling) och mål
Tipspromenad Frisbeegolf Bowling Skogsövningar HLR Kommunikationspass	4st torsdagar halvdag under Uppstart åk1	Mentorer och yrkeslärare	Minst en aktivitet/vecka under uppstart för åk1 för att skapa gemenskap och sammanhållning med mål att öka socialkompetens, följa skolans värdegrund och visa respekt för vår gemensamma miljö
Läringsdag VT för Åk1 och Åk2. Ex Marstrand, Nordens Ark	En dag under VT	Hela LL-arbetslag	För att skapa gemenskap och sammanhållning med mål att öka socialkompetens, följa skolans värdegrund och visa respekt för vår gemensamma miljö
Kahoot för Åk1, Åk2 och Åk3 med priser	Julavslutning	Hela LL-arbetslag	För att avsluta terminen på ett positivt sätt och skapa gemenskap över årskurserna
Återkommande värderingsövningar från boken "Mentors in Violence Prevention"	Mentorstiden eller på yrkesteoritiden 2 gånger/termin	Klf för respektive klass	För att skapa gemenskap och sammanhållning med mål att öka socialkompetens, följa skolans värdegrund och visa respekt för vår gemensamma miljö
En sista klassdag Åk3 Ev med lakansmålning	VT någon av de sista veckorna innan studenten	Hela LL-arbetslag	För att avsluta gymnasietiden på ett positivt sätt samt att förebygga att lakan håller enligt värdegrund

Aktiviteter som inte är spikade men som kommit upp som förslag.

Aktivitet	När	Vem	Varför (Diskriminering och kränkande behandling) och mål
Kontakt med yrkesskola från ett annat land	Mentorstiden	Klf för respektive klass	För att utbyta erfarenheter av andra kulturer samt att stärka mänskliga rättigheter
EHT och SYV	Fredag halvdag under Uppstart åk1	Externa professioner	

Arbetslag IMA1 och IMY

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet och på skolan

Eleverna får öva på att ta etiska ställningstaganden löpande i undervisningen i de flesta ämnen och vi lärare uppmärksammar dem på att det är etiska ställningstaganden de gör. Detta görs av alla lärare. Vi kommer dessutom ha en tema-dag per läsår där vi ser en gemensam film (och/eller i samband med skolbio) och diskuterar olika etiska ställningstaganden. Detta görs av alla lärare. Detta görs för att eleverna ska förstå vad ett etiskt ställningstagande är och för att de ska öva på att ta ställning.

Grundläggande värden i skolan

IMA-arbetslaget kommer att arbeta med MVP – mentorer i våldsprevention. MVP är ett program för skolan, med mål att stoppa och förebygga våld och kränkningar. Elever och lärare lär sig att ta ansvar för varandra och säga ifrån om de ser eller hör våld och kränkningar. Under HT -18 har 4 lärare och kurator utbildats i programmet. För arbetet ansvarar biträdande rektor, kurator och arbetslaget. Programmet omfattar 14 lektioner per läsår.

Ordningsregler

Alla lärare går igenom och diskuterar ordningsregler med eleverna 1 gång per år vid höstens uppstart. För att öka elevinflytandet ytterligare och få skolgemensamma ordningsregler tänker vi att reglerna sedan bör tas med till diskussion i elevrådet. Syftet med detta är att studiemiljön ska bli så bra som möjligt så att alla elever känner sig trygga.

Trygghet

Vid höstens uppstart har alla lärare en "uppstartsvecka" med eleverna där vi utför flera olika aktiviteter med syfte att stärka relationer mellan mentorer och mentorselever, mellan undervisande lärare och elever samt elever emellan eftersom detta skapar trygghet och trivsel inför påbörjat läsår. 1 gång per termin har vi schemabrytande gemensamhetsdagar för alla lärare och elever i samma syfte. Båda dessa aktiviteter skapar ett positivt klassrumsklimat och kan på så sätt förhindra kränkningar.

Förhindra kränkningar

Vid höstens uppstart har alla lärare en "uppstartsvecka" med eleverna där vi utför flera olika aktiviteter med syfte att stärka relationer mellan mentorer och mentorselever, mellan undervisande lärare och elever samt elever emellan eftersom detta skapar trygghet och trivsel inför påbörjat läsår. 1 gång per termin har vi en schemabrytande gemensamhetsdag för alla lärare och elever i samma syfte. Båda dessa aktiviteter skapar ett positivt klassrumsklimat och kan på så sätt förhindra kränkningar. Vi har också nolltolerans mot kränkningar i klassrummet och väl fungerande rutiner för att hantera uppkomna kränkningar (skalman-anmälan).

Arbetslag IMS och IMA

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet

På mentorstiden fortsätter mentorerna att arbeta med grundläggande värdegrundsarbete för att öka tryggheten och känsla av tillhörighet i gruppen. Syftet är att öka förståelsen för andra och respekten för olikheter. Gå igenom vad en kränkning är tex. Vi kan arbeta kring texter, tex 14 februari och filmer som tar upp olika ämnen, tex med hjälp av serien #hashtag.

Grundläggande värden på skolan

Arbeta vidare med respekt inför varandras olikheter, tex att se eleverna i korridoren och reagera på det som sker och kolla upp om det är på skoj eller inte. Detta gör samtliga pedagoger i arbetslaget kontinuerligt.

Ordningsregler

Arbetslaget IMS och IMA2 vill arbeta vidare med att införa mobilförbud. Vid uppstart av lå 20/21 ska vi införa mobilförbud. Information och blanketter för påskrift skickas hem till vårdnadshavare innan uppstart. Information från mentorer till elever under inskrivningssamtal om vad som gäller. Vi vill ha hjälp av rektor att formulera blanketten. Mentorerna behöver också arbeta vidare med våra regler tillsammans med eleverna så de är delaktiga. Reglerna ska finnas i varje klassrum så vi kan hänvisa till dem så de är levande för oss. Utifrån de fyra skolgemensamma ordningsreglerna utformar respektive klass sina egna regler. Reglerna kan utformas utifrån vad man får göra. Detta görs i samband med skolstart lå 20/21.

Trygghet

Alla ovanstående punkter är ett arbete för att öka tryggheten och arbetsron. Mentorer och ämneslärare ansvarar för att eleverna har fasta placeringar både i hemklassrummen och i de olika ämnena. Vi fortsätter att se och lyssna på våra elever. Vi ger varandra tid för att snabbt agera för att ta hand om situationer som uppstår, genom att avlösa varandra. Detta arbetar vi med fortlöpande/dagligen.

Förhindra kränkningar

Genom att arbeta relationsskapande så möjliggör vi att eleverna kommer till oss lärare när behov uppstår. Arbeta relationsskapande gör vi varje dag genom att synliggöra/bekräfta/le/samtala med eleven. Pedagogerna anmäler i Skalman vid kränkning eller incidenter.

Gymnasiesärskolan

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet

- Vi arbetar med PMDOKB en gång per termin och i samband med detta diskuterar innebörden av kränkande behandling, värdegrund mm.
- Eftersom vi är en liten grupp har vi goda möjligheter att direkt lyfta elevers eventuella kränkande uttryck eller beteende
- Alla våra elever läser kursen "service och bemötande". I denna är det naturligt att diskutera individer och individer i grupp med mycket mer. Denna kurs pågår under minst två år.

Grundläggande värden på skolan

- Se ovan

Ordningsregler/förhållningsregler

- Mobilförbud -och hörlursförbud
- Hålla tider – senare ankomst än 5 minuter får man inte komma in..
- Kartläggning och aktiviteter kring "bemötande" i och utanför klassrum
- Tydliga instruktioner och schema så att eleverna känner sig trygga och vet var de ska vara och i vilken tid
- Använda digitala hjälpmedel för att göra tillvaron så tydlig som möjlig. Både under lektioner men också inför och mellan. Vet våra elever vad som gäller så fungerar ordning och reda bäst.

Trygghet

- A23 är en fast punkt. Även på raster. Här finns alltid någon av vår personal.
- Vår personal är alltid tillgänglig och kan alltid äta lunch med elever eller spela kort på raster
- Vår personal medverkar även vid skolaktiviteter med individintegrerade elever. Tex klassdagar, utflykter mm.
- Fasta platser i klassrummet
- Eleverna kommer snabbt i kontakt med oss. Via sms eller IT´s
- Tydlighet och struktur på lektionerna

Förhindra kränkningar

- Aktiviteter kring "bemötande"
- Gemensam genomgång varje termin av PMDOKB samt kränkande behandling och värdegrund

Elevhälsan

Grundläggande värden i undervisningen/lärandet

Etiska ställningstaganden behöver vi fokusera på. Personal från EHT kan vara med att gå igenom enkäten med personalen innan de gör enkäten med eleverna för att säkerställa att eleverna förstår frågorna och faktiskt svara vad de tycker.

Grundläggande värden på skolan

Vi upplever att värdena är relativt bra. Vi tänker därför att vi inte behöver ha några specifika insatser. Vi behöver dock bevaka GR-enkät och se om det har blivit någon förändring i frågan.

Ordningsregler

För att kunna arbeta med aktivt med reglerna behöver vi aktivera eleverna mer. Ett led i detta skulle kunna vara att elevrådsrepresentanterna arbetar med klassensordningsregler i under höstterminen. Vi behöver synliggöra de gemensamma reglerna från skolan.

Trygghet

Vi behöver ha fler personal från elevhälsan och skolledningen här på fredagar.

Förhindra kränkningar

Vi behöver tydliggöra för eleverna VAD en kränkning är och HUR vi arbetar med kränkningar. Detta behöver vi göra vid flera tillfällen under läsåret.

Bilaga 1 - Kontaktuppgifter

Elevehälsoteam för skolenhet 1

Byggprogrammet, Lärlingsutbildningar och Elprogrammet

Funktion	Namn	Telefonnummer
Rektor	Pär Holmertz	070 - 695 5678
Specialpedagog	Elisabeth Gunnarsson	0303 - 73 00 62
Skolkurator	Ann-Catrin Richardsson	0303 - 73 81 77
Skolpsykolog	Staffan Ahlbom	0303 - 73 26 81
SYV	Elisabeth Andersson	0303 - 73 81 81
	Anna-Lena Gimholt -Wedin	0303 - 73 83 30
Skolsköterska	Helena Jansson	0303 - 73 81 76

Introduktionsprogrammet

Funktion	Namn	Telefonnummer
Rektor	Katarina Lycke	0738 - 52 02 77
Specialpedagog	Jeanette Carlsson	0303 - 73 28 75
Skolkurator	Clara Lunde	0303 - 73 82 04
Skolpsykolog	Staffan Ahlbom	0303 - 73 26 81
SYV	Elisabeth Andersson	0303 - 73 81 81
	Eleonor Myhre	0303 - 73 81 56
Skolsköterska	Eva Nordås	0303 - 73 80 56

Diskrimineringsombudsmannen (DO) och Barn- och elevombudet (BEO)

DO arbetar för att motverka diskriminering och lyder under diskrimineringslagen. DO ska kontrollera att diskrimineringslagen följs och hjälpa dem som råkat utföra diskriminering. Det kan vara genom råd och tips, eller genom att de undersöker anmälningar och kan gå till en domstol och kräva diskrimineringsersättning från den som diskriminerade. Barn och elevombudet (BEO) utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering och DO utreder anmälningar om diskriminering. Om du skriver till BEO eller DO kan det vara bra att veta ditt brev blir offentligt och med det menas att den som vill kan få läsa det. Vissa delar som rör personliga saker om dig kan hemlighållas efter beslut. Följande punkter kan därför vara viktigt att tänka igenom innan du kontaktar BEO eller DO:

- ditt namn, adress och telefonnummer, men du kan också vara anonym
- namn och adress på skolan
- en beskrivning av vad som har drabbat dig
- hur länge kränkningarna har pågått
- om du pratat med någon i skolan om det som har hänt dig eller ditt barn
- har personalen i skolan eller någon annan försökt hjälpa dig eller ditt barn

Kontakt: Barn- och elevombudet (BEO) 08-586 080 00 beo@skolinspektionen.se
Box 23069 104 35 Stockholm

Diskrimineringsombudsmannen (DO) 08-120 20 700 do@do.se Box 3686 103 59 Stockholm

Bilaga 2 - Ordningsregler för skolenhet 1 på Nösängsgymnasiet

Alla har rätt till arbetsro – Vi skall respektera varandras lärande och arbete

Alla har ansvar för vår gemensamma arbetsmiljö – Håll rent och snyggt omkring dig, var rädd om vår skola

Alla har rätt att känna sig trygga och må bra – Inga kränkningar får förekomma. Det är förbjudet att ha med sig saker till skolan som kan vara farliga för dig själv eller andra.

Skolan är en drogfri arbetsplats - Alla former av droger, såsom alkohol, narkotika, rökning, doping är förbjudna inom skolans område. Skolans område är rökfritt.